



# **ВОДИЧ ЗА БУДУЋЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ**

**ОПШТИНА СТАРА ПАЗОВА**

**Мај, 2013. године.  
(ажуриран јануара 2016. године)**

## САДРЖАЈ:

I УВОД.....	3
II СМЕРНИЦЕ ЗА БУДУЋЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ.....	4
1. СТАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА У ОПШТИНИ СТАРА ПАЗОВА.....	4
2. ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ ИДЕЈЕ.....	5
3. ПРОЦЕДУРА РЕГИСТРАЦИЈЕ.....	5
3.1. ОСНИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА.....	10
4. ОТВАРАЊЕ РАЧУНА КОД ПОСЛОВНИХ БАНАКА.....	14
5. ПОРЕСКА ПРИЈАВА, ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ И ФИСКАЛИЗАЦИЈА.....	15
5.1. ПАУШАЛНО ОПОРЕЗИВАЊЕ.....	16
5.2. ЕВИДЕНТИРАЊА ПДВ ОБВЕЗНИКА.....	18
5.3. ФИСКАЛИЗАЦИЈА.....	19
6. НАБАВКА ОПРЕМЕ И РЕПРОМАТЕРИЈАЛА.....	20
7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И УГОВОР О РАДУ.....	20
8. ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА.....	22
III ЗАКЉУЧАК.....	23

## **I УВОД**

Предузетник је особа која је спремна да преузме иницијативу и ризик да би остварила профит. То су особе или појединци, предузетничког духа и предиспозиција, који желе да самостално осмишљавају и обликују своје пословне активности, као и да кроз те активности испоље и потврде свој креативни идентитет. Предузетник у реализацији тих активности има слободу иницијативе и слободу деловања.

Предузетнички дух се пре свега испољава кроз марљивост, посвећеност послу и мотивисаност успехом. Највећа могућа афирмација предузетничког духа испољава се највише у тржишним привредама где је највећи степен слободе избора активности, слободе иницијативе, слободе развоја способности и стицања знања.

Актуелни привредни тренутак је утицао да многи који вероватно никада не би преузели прве и несигурне кораке у правцу приватног бизниса, све више схватају и виде предност у томе што ће се бавити својим сопственим бизнисом, на сопствени начин и у времену којим самостално могу располагати. Сам процес покретања сопственог бизниса захтева својеврсно буђење и ангажовање свих унутрашњих снага и ресурса који неки људи једноставно имају или могу лакше да им приђу од других. Важно је постати предузетник из „правих“ разлога. Није довољно одлучити да се почне са сопственим бизнисом само зато што сте остали без посла, постали технолошки вишак, имате новац, пословну идеју... Такође, било чија пословна искуства, ма колико она „подстицајна“ била, не могу потенцијалне предузетнике увести у свет успешног бизниса.

Претпоставке за стварање и одржавање подстицајне предузетничке климе су:

- ✓ Развијено и отворено тржиште;
- ✓ Здрава конкуренција;
- ✓ Заштита власништва - стечених права;
- ✓ Подстицање пословне иницијативе, креативности;
- ✓ Афирмација рада, знања, способности и сл.

Основни циљ овог Водича је да свим потенцијалним предузетницима укаже на одређени број и редослед тактичких потеза и златних правила за успешно покретање и вођење сопственог бизниса. Важно је на самом почетку преиспитати своју мотивацију и способности за сопствени бизнис и обезбедити подршку породице. Такође, неопходно је добро проверити своју пословну идеју на тржишту рада, као и одговарајуће ресурсе за почетак бизниса, упознати пословни амбијент и пословне партнере, информисати се о својим правима на субвенције, али и својим обавезама, како пореским тако и према свим актерима у пословном амбијенту.

## **II СМЕРНИЦЕ ЗА БУДУЋЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ**

### **1. СТАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА У ОПШТИНИ СТАРА ПАЗОВА**

Општина Стара Пазова је већ деценијама позната по приватном предузетништву. Пре више од 40 година отворене су многобројне занатске радње које су Стару Пазову учиниле једном од првих и најуспешнијих у области мале привреде у бившој Југославији. Данас у општини постоји преко **1.100 приватних предузећа** и преко **2.200 предузетничких радњи**.

*У општини су заступљене разноврсне индустријске делатности: металопрерађивачка, металска, пластичарска, гумарска, дрвнопрерађивачка, грађевинарство и друге.*



## **2. ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ ИДЕЈЕ**

Предузетничка идеја представља импулс, подстицај и покретач воље, намере предузетника да своје способности усмери ка одабраном циљу. То је први корак којим предузетник започиње своје путовање кроз свет бизниса, па је с тога изузетно важно одабрати праву идеју.

Која је идеја права? Она која је добра комбинација предузетничке визије, маште и предузетничких потенцијала са једне стране, и реалног тржишног стања, са друге стране.

Предузетничка идеја може бити дело самог предузетника или је предузетник може обезбедити из разних других извора. У процесу долажења до идеје предузетник треба да има осмишљену, планирану акцију како не би непотребно губио време и правио трошкове. У трагању за идејама препоручују се интензивна активност, кретање, контактирање, посматрање, ослушкивање и перманентно информисање.

Могући извори добрих пословних идеја су потрошачи, запослени, добављачи, дистрибутери, државни органи, научне и стручне публикације, привредне службе, сајмови и сличне манифестације, као и лично искуство.

## **3. ПРОЦЕДУРА РЕГИСТРАЦИЈЕ**

Да би физичко лице постало предузетник обавезна је регистрација предузетничке радње. Једино на тај начин може обављати све законом дозвољене делатности наведене у Класификацији делатности.



У складу са Законом о регистрацији привредних субјеката, Агенција за привредне регистре и Општина Стара Пазова су закључиле Споразум по коме је у Одељењу за привреду отворена Општинска канцеларија за привредне регистре.

Захтев за регистрацију предузетничке радње добија се у Канцеларија за привредне регистре.

Канцеларија бр. 2, Стара Пазова, Светосавска 11  
Контакт телефон: 022/316-344 (директни)  
022/310-170 (централа), локал 308

Електронска пошта: [vlasta.ruman@starapazova.rs](mailto:vlasta.ruman@starapazova.rs)  
[radojka.ilic@starapazova.rs](mailto:radojka.ilic@starapazova.rs)

Приликом регистрације предузетник се опредељује за једну претежну делатност коју ће регистровати. То га не спречава да обавља и друге, законом дозвољене делатности, ако за њих није потребна претходна сагласност неког другог органа.

Регистрациону пријаву оснивања подноси лично оснивач - предузетник, уз коју прилаже:

1. Доказ о уплати накнаде у износу од **1.500,00 динара**.
2. Доказ о уплати накнаде у износу од **120,00 динара**.
3. Накнада за регистрацију предузетника, на основу регистрационе пријаве која се подноси електронским путем, износи **1.000,00 динара**.
4. Фотокопија личне карте за домаће физичко лице, а за страно лице фотокопија пасоша, односно фотокопија личне карте ако је издата странцу.
5. Дозвола, сагласност или други акт надлежног органа, ако је то посебним законом прописано као услов за регистрацију.

*Напомена:* Све наведене накнаде уплаћују се на јединствени рачун **бр. 840-29770845-52** који је намењен за плаћање накнада за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција својим корисницима.

Позив на број се обавезно уписује у налог за уплату или пренос, уз модел 97, а може се преузети преко апликације доступне на страници **РАЧУНИ ЗА УПЛАТУ** или на страницама на којима се наводи рачун Агенције.

Уплатнице са одштампаним позивом на број могу се преузети и лично у канцеларији бр. 2.

Попуњена и потписана регистрациона пријава од стране подносиоца, са свом приложеном документацијом, шаље се Агенцији за привредне регистре. Агенција за привредне регистре у року од 5 дана, од дана подношења, доноси Решење о регистрацији које садржи ПИБ као и пријаву за овабезно социјално осигурање.

Уколико је за обављање неких делатности потребна претходна сагласност, оснивач прво мора прибавити исто, а тек потом поднети регистрациону пријаву оснивања. Неке од делатности за које је потребна претходна сагласност су: здравствене делатности (апотеке, ординације, лабораторије), ветеринарске ординације и апотеке, пољопривредне апотеке, такси превоз, промет оружја, послови заступања у осигурању, послови стечајног управника и др.

Следеће активности предузетника од добијања решења о регистрацији до отпочињања посла:

- a) Израда печата - врши се код печаторесца коме се доставља решење о регистрацији. Печат мора да садржи назив радње, седиште и име власника. Назив на печату мора бити идентичан називу радње у решењу;
- b) Отварање текућег рачуна код пословних банака;
- c) Подношење пореске пријаве;
- d) Фискализација у складу са Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе;
- e) Подношење пријаве Републичком заводу за здравствено осигурање и Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање (Филијала Сремска Митровица - Испостава Стара Пазова).

У Општинској канцеларији за привредне регистре можете поднети и:

#### **A. Захтев за брисање предузетничке радње**

### **ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА БРИСАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ РАДЊЕ**

1. Захтев за брисање предузетничке радње (добија се у канцеларији бр. 2).
2. Потврде републичке и локалне пореске администрације да су измирили своје обавезе.
3. Доказ о уплати накнаде за брисање предузетничке радње у износу од **1.200,00 динара** + доказ о уплати накнаде за образце у износу од **120,00 динара**.

**В. Захтев у вези промена постојећег статуса предузетничке радње**

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА ПРОМЕНЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАТУСА ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ РАДЊЕ**

1. Захтев за промену (добива се у канцеларији бр. 2).
2. Доказ о уплати накнаде за промену у износу од **750,00 динара**, ако је у питању једна промена, односно ако се регистрационом пријавом захтева више промена, накнада од **750,00 динара** увећава се за **400,00 динара** по промени. Ако је у питању регистрација простора ван пословног седишта **750,00 динара** по простору + доказ о уплати накнаде за образце у износу од **120,00 динара**.
3. Подаци о адреси за пријем електронске поште, контакт телефонима и интернет адреси предузетника региструју се без накнаде.

**С. Захтев за извод**

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА ИЗВОД**

1. Захтев за извод (добива се у канцеларији бр. 2).
2. Доказ о уплати накнаде за извод у износу од **900,00 динара** + доказ о уплати накнаде за образце у износу од **120,00 динара**.

**Д. Захтев за издавање потврде**

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ**

1. Захтев за издавање потврде (добива се у канцеларији бр. 2).
2. Доказ о уплати накнаде за издавање потврде у износу од **500,00 динара** + доказ о уплати накнаде за образце у износу од **120,00 динара**.



**Е. Захтев за издавање преписа решења**

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА ИЗДАВАЊЕ ПРЕПИСА РЕШЕЊА**

1. Захтев за издавање преписа решења (добија се у канцеларији бр. 2).
2. Доказ о уплати накнаде за издавање преписа решења у износу од **900,00 динара** + доказ о уплати накнаде за образце у износу од **120,00 динара**.

*Напомена:* Све наведене накнаде уплаћују се на јединствени рачун **бр. 840-29770845-52** који је намењен за плаћање накнада за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција својим корисницима.

Позив на број се обавезно уписује у налог за уплату или пренос, уз модел 97, а може се преузети преко апликације доступне на страници **РАЧУНИ ЗА УПЛАТУ** или на страницама на којима се наводи рачун Агенције.

Уплатнице са одштампаним позивом на број могу се преузети и лично у канцеларији бр. 2.

**Ф. Захтев за издавање потврде о непоседовању предузетничке радње**

**Г. Захтев за издавање потврде да није регистрован предузетник**

**Н. Захтев за издавање потврде да привредном субјекту није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности**

**И. Захтев за издавање потврде да није регистровано да је субјект осуђиван због привредног преступа.**

### **3.1. ОСНИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА**

За оснивање привредних субјеката потребно је приложити одговарајућу регистрациону пријаву оснивања у зависности од правне форме субјекта који се оснива и следећу пратећу документацију:

#### **ОРТАЧКО ДРУШТВО**

- Јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и уписа у јединствени регистар пореских обвезника – **ортачко друштво**;
- **Уговор о оснивању** са овереним потписима чланова друштва;
- Доказ о идентитету члана друштва (за домаће физичко лице - фотокопија личне карте, а за странца – фотокопија пасоша, односно фотокопија личне карте, ако је издата странцу, односно извод из матичног регистра ако је оснивач правно лице које није регистровано у Регистру који води Агенција за привредне регистре);
- Одлука о именовану заступника, ако није именован уговором о оснивању;
- Потпис заступника оверен од стране надлежног органа овере;
- Потврда банке о уплати новчаног улога, ако се улог уплаћује у друштво до оснивања, односно споразум чланова о процени вредности неновчаног улога или процена вредности неновчаног улога, ако се улог уноси у друштво до оснивања;
- Доказ о уплати накнаде за регистрацију оснивања и доказ о уплати накнаде за регистрацију и објаву оснивачког акта.

Приликом подношења регистрационе пријаве за оснивање ортачког друштва уплаћује се Накнада за регистрацију која износи **4.500,00 динара** и накнада за регистрацију и објављивање оснивачког акта у износу од **1.000,00 динара**.

### КОМАНДИТНО ДРУШТВО

- Јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и уписа у јединствени регистар пореских обвезника – командитно друштво;
- Уговор о оснивању друштва са овереним потписима чланова друштва;
- Доказ о идентитету члана друштва (за домаће физичко лице - фотокопија личне карте, а за странца – фотокопија пасоша, односно фотокопија личне карте, ако је издата странцу, односно извод из матичног регистра ако је оснивач правно лице које није регистровано у Регистру који води Агенција за привредне регистре);
- Одлука о именовану заступника, ако није именован уговором о оснивању;
- Потпис заступника оверен од стране надлежног органа овере;
- Потврда банке о уплати новчаног улога, ако се улог уплаћује у друштво до оснивања, односно споразум чланова о процени вредности неновчаног улога или процена вредности неновчаног улога, ако се улог уноси у друштво до оснивања.

Приликом подношења регистрационе пријаве за оснивање Командитног друштва уплаћује се Накнада за регистрацију која износи **4.500,00 динара** и накнада за регистрацију и објављивање оснивачког акта у износу од **1.000,00 динара**.

### ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ

- Јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и уписа у јединствени регистар пореских обвезника – друштво са ограниченом одговорношћу;
- Оснивачки акт друштва (одлука за једночлано друштво или уговор за вишечлано) са овереним потписима чланова друштва;
- Доказ о идентитету чланова друштва (за домаће физичко лице - фотокопија личне карте, а за странца – фотокопија пасоша, односно фотокопија личне карте, ако је издата странцу, односно извод из матичног

регистра ако је оснивач правно лице које није регистровано у Регистру који води Агенција за привредне регистре);

- Одлука о именовану заступника ако није одређен оснивачким актом;
- Потпис заступника оверен од стране надлежног органа овере;
- Потврда банке о уплати новчаног улога, ако се улог уплаћује у друштво до оснивања, односно споразум чланова о процени вредности неновчаног улога или процена вредности неновчаног улога, ако се улог уноси у друштво до оснивања.

Приликом подношења регистрационе пријаве за оснивање Друштва са ограниченом одговорношћу (Д.О.О) уплаћује се Накнада за регистрацију која износи **4.500,00 динара** и накнада за регистрацију и објављивање оснивачког акта у износу од **1.000,00 динара**.

#### **Основни (регистровани) капитал друштва са ограниченом одговорношћу:**

Законом о привредним друштвима прописано је да је основни (регистровани) капитал друштва новчана вредност уписаних улога чланова друштва у друштво које је регистровано у складу са законом о регистрацији.

Улози могу бити новчани и неновчани и изражавају се у динарима. Ако се уплата новчаног улога врши у инострану валуту динарска противвредност улога обрачунава се по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате улога.

Минимални уписани основни капитал (новчани или неновчани) износи најмање 100 динара (осим ако је посебним законом предвиђен већи износ).

Улог се приликом оснивања друштва са ограниченом одговорношћу **не мора уплатити односно унети, већ се мора само уписати, а у оснивачком акту се мора одредити у ком року** у коме ће члан друштва уплатити односно унети улог. Рок за уплату не може бити дужи од 5 година и рачуна се од дана доношења оснивачког акта. Чланови друштва стичу удео у друштву преузимањем обавезе уплате односно уношења улога.

Неновчани улози могу бити само у стварима и правима. Вредност неновчаног улога се утврђује споразумом од стране свих чланова друштва или путем процене стручног лица које је од надлежног државног органа овлашћено да врши

процене одређених ствари и права (судски вештак, ревизор или друго стручног лице). Уколико, у складу са чл. 56 и 57 Закона о привредним друштвима није вршена процена вредности неновчаног улога, сачињава се потврда о његовој вредности, у складу са чланом 58. Закона о привредним друштвима која се доставља ради регистрације и објављивања.

### **АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО**

- Јединствена регистрациона пријава оснивања правних лица и других субјеката и уписа у јединствени регистар пореских обвезника – [акционарско друштво](#);
- [Оснивачки акт друштва](#) са овереним потписима чланова друштва;
- Статут друштва потписан од стране чланова друштва;
- Потврда кредитне институције о уплаћеним акцијама у новцу, односно процена овлашћеног процењивача вредности неновчаног улога или потврда надлежног органа о процени вредности неновчаног улога у складу са законом;
- Одлука о именовању директора односно чланова одбора директора и председника одбора директора, ако нису одређени статутом;
- Одлука о именовању чланова надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, ако нису одређени статутом;
- Одлука о именовању чланова извршног одбора, ако је управљање друштвом дводомно;
- Одлука о именовању заступника друштва, ако нису одређени статутом;
- Потпис заступника оверен од стране надлежног органа овере.

Приликом подношења регистрационе пријаве за оснивање Акционарског друштва уплаћује се Накнада за регистрацију која износи **4.500,00 динара** и накнада за **регистрацију и објављивање оснивачког акта** у износу од **1.000,00 динара**.

Акционари који оснивају акционарско друштво потписују оснивачки акт, а њихови потписи се оверавају у складу са законом којим се уређује овера потписа. Акционари који оснивају друштво потписују и први Статут друштва.

### **Основни (регистровани) капитал акционарског друштва:**

Уписане акције које се у складу са оснивачким актом уплаћују у новцу уплаћују се пре регистрације оснивања на привремени рачун код пословне банке у Републици Србији. Пре регистрације друштва акционари који оснивају друштво дужни су да уплате, односно унесу улоге који представљају најмање 25% основног капитала, при чему уплаћени износ новчаног дела основног капитала не може бити нижи од износа минималног основног капитала који износи **3.000.000,00 динара**.

### **Акционари:**

Агенција за привредне регистре не региструје акционаре акционарских друштава, с обзиром да је вођење евиденције акционара у надлежности Централног регистра хартија од вредности.

## **4. ОТВАРАЊЕ РАЧУНА КОД ПОСЛОВНИХ БАНАКА**

Предузетник је дужан независно од начина на који се опорезује, да сва плаћања врши преко текућег рачуна код банке и да води сва средства на том рачуну, укључујући и уплату готовог новца у складу са законом којим се уређује платни промет.

Предузетник може имати више од једног рачуна у једној банци, као и рачуне у више банака.

Документа за отварање рачуна прописана Одлуком о условима, начину отварања, вођења и гашења рачуна код пословних банака су следећа:

- Захтев за отварање рачуна - добија се у банци;
- Решење о упису у регистар;
- Извод из пореске евиденције надлежног пореског органа који садржи порески идентификациони број - ПИБ);
- Картон депонованих потписа лица овлашћених за потписивање налога за располагање средствима са рачуна, потписан од стране овлашћеног лица и оверен печатом – добија се у банци;
- Оверу потписа лица овлашћених за заступање (на прописаном обрасцу ОП).

## **5. ПОРЕСКА ПРИЈАВА, ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ И ФИСКАЛИЗАЦИЈА**

Да би предузетник постао порески обвезник неопходно је да Пореској управи, према седишту радње, поднесе Пријаву за регистрацију (образац ПР-2). На основу поднете Пријаве у одређеном законском року добија решење о обавези пореза на доходак и обавезама по основу здравственог и пензијско инвалидског осигурања.



Висина годишње пореске обавезе пореза на доходак се утврђује:

- На основу годишње пореске пријаве;
- На основу пореског биланса.

За прву годину рада висина пореза на доходак се утврђује на бази процене остварене зараде у тој години. За све следеће године утврђује се на основу поднетог пореског биланса.

Предузетници се могу сврстати у три групе по критеријуму вођења пословних књига:

- *Предузетници који се паушално опорезују;*
- *Предузетници који воде пословне књиге по систему простог књиговодства;*
- *Предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.*

### **5.1. ПАУШАЛНО ОПОРЕЗИВАЊЕ**

Предузетник који с обзиром на околности није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме њихово вођење отежава обављање делатности, има право да поднесе захтев да порез на приходе од самосталне делатности плаћа на паушално утврђен приход (у даљем тексту: паушално опорезивање).

Право на паушално опорезивање не може се признати предузетнику:

1. Који обавља делатност из области: рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања, рекламирања и истраживања тржишта;
2. Који обавља делатност из области: трговине на велико и трговине на мало, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретнинама;
3. У чију делатност улажу и друга лица;
4. Чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је планирани промет када почиње обављање делатности - већи од 6.000.000,00 динара;
5. Који је евидентиран као обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Предузетнику који трговинску или угоститељску делатност обавља у киоску, приколици или сличном монтажном или покретном објекту може се, на његов захтев, одобрити да порез плаћа на паушално утврђен приход.

Захтев за паушално опорезивање подноси се Пореској управи (надлежној филијали на чијој територији има регистровано седиште) у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа. Захтев садржи следеће:

- ✓ Разлоге због којих предузетник сматра да није у стању да води пословне књиге, односно разлоге због којих сматра да му њихово вођење отежава обављање делатности;
- ✓ Износ укупног промета оствареног у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно износ планираног промета када почиње обављање делатности;
- ✓ Податке о чињеницама и околностима од значаја за утврђивање висине паушалног прихода: место на коме се радња налази; број запослених радника; тржишни услови у којима се делатност обавља; површина локала; старост предузетника и његова радна способност и остале околности које утичу на остваривање добити.

По поднетом захтеву предузетника, Пореска управа дужна је да донесе решење у року од 30 дана од дана подношења захтева. У случају да Пореска управа не донесе решење у наведеном року, сматра се да је захтев за паушално опорезивање прихваћен.



Паушални приход се утврђује, у складу са следећим критеријумима и елементима:

- Висина просечне месечне зараде по запосленом у Републици, општини, градској општини, односно граду у којем нису формиране градске општине, остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход;
- Место на коме се радња налази;
- Број запослених радника;
- Тржишни услови у којима се делатност обавља;
- Површина локала;
- Старост обвезника и његова радна способност;
- Висина прихода обвезника, који под истим или сличним условима обавља исту или сличну делатност;
- Остале околности које утичу на остваривање добити.

Паушално опорезиви предузетници не воде пословне књиге осим Књиге паушално опорезивих обвезника (КПО), што је заправо списак фактура и уплата на рачун.

Паушално опорезиви предузетници нису обвезници пореза на додату вредност.

## **5.2. ЕВИДЕНТИРАЊА ПДВ ОБВЕЗНИКА**

Порез на додату вредност (ПДВ) је општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку добара и пружање услуга, у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара.

Порески обвезник је лице које обавља промет добара и услуга или увози добра у оквиру обављања своје делатности као трајне активности у циљу остваривања прихода.



Регистровани предузетник у првој години рада може да се региструје за ПДВ обвезника уколико поднесе пореску пријаву (ЕППДВ образац) Пореској управи. Његова се пријава заснива на процени оствареног прихода:

- Уколико је процена да ће приход бити **већи од 8 милиона динара обавезан је да постане ПДВ обвезник.**
- Уколико је процењени приход **мањи од 8 милиона динара предузетник може да постане ПДВ обвезник.**

**Које су предности да се евидентира за ПДВ?**

- a) Обвезници ПДВ-а стичу право да своју пореску обавезу умање за износ претходног пореза.
- b) Порески обвезници који су се евидентирали за ПДВ, дужни су да за сваки обрачунски период поднесу ПДВ пријаву.

Порески обвезник има обавезу да пријаву електронски попуни и пошаље филијали Пореске управе у којој је евидентиран за ПДВ.

Пореска пријава мора да садржи податке о свим извршеним прометима и порезу који се на њих обрачунава, све претходне порезе који могу да се одбију као и износ пореске обавезе (за уплату, односно износ пореза који се може користити као порески кредит или као право за повраћај пореза). Пореска пријава се подноси у року од 15 дана по истеку пореског периода.

Пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом, код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан је да, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

### **5.3. ФИСКАЛИЗАЦИЈА**

Предузетник који обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима дужно је да евидентира промет преко фискалне касе. Отпочињање вршења делатности везано је за процес фискализације фискалне касе.

Пре почетка евидентирања промета преко фискалне касе, врши се фискализација фискалне касе. Захтев за фискализацију обвезник је дужан да поднесе Пореској управи, преко овлашћеног сервиса, у року од три дана од дана пријема обавештења овлашћеног сервиса. Обавезно је да се једном годишње изврши технички преглед фискалне касе.

Фискалну касу може ставити у промет само произвођач фискалне касе коме је дата сагласност за стављање фискалне касе у промет. Обвезник је дужан да води књигу дневних извештаја за сваку фискалну касу. Такође, одштампане дневне извештаје је потребно евидентирати и одложити у књигу извештаја хронолошким редом. Књига се чува три године.

## **6. НАБАВКА ОПРЕМЕ И РЕПОРМАТЕРИЈАЛА**

За почетак пословања предузетнику су неопходна новчана средства за набавку опреме, сировина, пословног простора итд. Могу се уложити сопствена средства, као оснивачки улог, или искористити кредитна средства. Обавештења о кредитима могу се пронаћи на сајту Фонда за развој Републике Србије и пословних банака. Информације се углавном односе на следеће:

- Врстама кредита у понуди;
- Роковима плаћања;
- Начинима отплате;
- Каматним стопама;
- Наменама кредита;
- Средства за обезбеђење кредита;
- Накнаде за коришћење средстава;
- Адресе и контакт телефон свих пословних банака.

Гаранцијски фонд АП Војводине има уговоре са одређеним пословним банкама, где банке дају кредите, а Фонд кроз гарантовање кредита подстиче развој малих и средњих предузећа, предузетнике и пољопривреднике. Ако се кредит подиже преко Гаранцијског фонда каматна стопа на годишњем нивоу је мања од редовних каматних стопа које имају пословне банке.

За набавку опреме и репроматеријала могу се користити и средства из Програма за спровођење активних мера запошљавања (самозапошљавање).

## **7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И УГОВОР О РАДУ**

За запошљавање неопходно је да се упознате са основним одредбама **Закона о раду** којим се регулишу сва питања у вези са запошљавањем и радом.

Први корак приликом запошљавања је пре свега проналажење лица са одређеном стручном спремом, знањем и вештинама које су неопходне за обављање одређених послова. Одговарајућу особу за обављање послова можете пронаћи преко *Националне службе за запошљавање* или преко *лиценцираних агенција и компанија* за запошљавање и проналажење квалитетних кадрова на тржишту рада.

Један од најчешћих начина запошљавања је и запошљавање путем препоруке. У овим случајевима добро размислите о томе да ли је особа коју запошљавате квалификована и може ли да вам помогне у реализацији мисије и визије ваше компаније.

Када изаберете и одлучите да запослите одређену особу долази на ред административни део посла. У овом делу најзначајнији је Закон о раду (ЗОР). Закон дефинише које врсте уговора о раду постоје, које елементе треба да садржи, која су права и обавезе послодавца и запосленог по основу сваког од уговора.



**Уговор о раду садржи:**

1. Назив и седиште послодавца;
2. Име и презиме запосленог, место пребивалишта односно боравишта запосленог;
3. Степен стручне спреме запосленог;
4. Врсту и опис послова које запослени треба да обавља;
5. Место рада;
6. Начин заснивања радног односа (на неодређено или одређено време);
7. Трајање уговора о раду на одређено време;
8. Дан почетка рада;
9. Радно време (пуно, непуно или скраћено);

10. Новчани износ основне зараде и елементе за утврђивање радног учинка накнаде зараде, увећане зараде и друга примања запосленог;
11. Рокове за исплату зараде и других примања на која запослени има право;
12. Позивање на колективни уговор односно Правилник о раду који је на снази;
13. Трајање дневног и недељног радног времена.

Приликом запошљавања препоручљиво је да новозапосленог запослите прво на основу уговора о раду на одређено време (3 до 12 месеци), а када се уверите да запослени задовољава све постављене критеријуме, закон вас обавезује да га запослите на неодређено време.

### **8. ВОЂЕЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА**

Сви предузетници су у обавези да воде неку од законом утврђених евиденција - пословних књига. У зависности да ли су регистровани као паушални обвезници или обвезници чији се порез на доходак одређује на бази пословних књига устројене су и одређене евиденције.

Пословне књиге и евиденције могу да воде предузетници самостално или да их повере некој од књиговодствених агенција.



Обавезно је да се пословне књиге и евиденције воде ажурно и уредно. Потребно је да се у њима искажу све пословне промене по реду којим су настале, и да се држе у пословној просторији предузетника или код овлашћене књиговодствене агенције.

### **III ЗАКЉУЧАК**

Водич за будуће предузетнике је осмишљен да би помогао почетницима у приватном предузетништву, незапосленим лицима која немају довољно храбрости да крену у предузетништво, лицима која се још увек нису определила за своје будуће занимање и, наравно, постојећим предузетницима, ради боље информисаности.

Добра информисаност и знање пружа могућност унапређења постојећих идеја. Даје способност да се правилно размишља о тржишту и проналазе нови, бољи и ефикаснији начини да се задовоље потребе тржишта, да се промени и унапреди начин сопственог деловања, да се прихвате иновације на тржишту, да се постане успешан предузетник.

Одељење за привреду, у сарадњи са Канцеларијом за локално економски развој општине Стара Пазова је иницијатор израде Водича. Његов основни циљ и суштина су:

1. Да се незапосленим и другим лицима пружи довољно практичних информација о првим корацима за отварање предузетничке радње;
2. Да се пружи подршка развоју предузетништва на територији општине Стара Пазова.

Уколико овај Водич помогне и најмањем броју незапослених лица да дођу до свог посла, сматраће се да су његова сврха и основни циљ остварени.

**СРЕЋНО!**

